

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๖/๓๐๗๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๔.๔/๓ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓
๓. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๑/๒๔๓๒ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๗/๐๐๐๓ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๙/๑๓๘๙ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้วันที่ ๑๐ พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันป่าชายเลนแห่งชาติ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๒ (ณัฐนิชา) ๑๕๓๒ (ลักขณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง : จึงเรียนยืนยันมา
องค์กรอิสระ, กรม : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๔๐๖/ ๓๐๗๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒

๓. เอกสารประกอบวันป่าชายเลนแห่งชาติ

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก
ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำ
เรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี ด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ป่าชายเลนเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีความสำคัญและมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อประเทศ
ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันป่าชายเลนของประเทศถูกเปลี่ยนแปลงไปจากการบุกรุก
ทำลาย และเปลี่ยนสภาพไปเป็นแหล่งทำนา กุ้ง นาเกลือ แหล่งชุมชนเมือง พื้นที่เกษตรกรรม รวมถึงการใช้
ประโยชน์อื่นๆ เป็นจำนวนมาก จากเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ประเทศไทยมีป่าชายเลนประมาณ ๒,๒๐๐,๐๐๐ ไร่
แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ป่าชายเลนคงเหลืออยู่ประมาณ ๑,๐๙๐,๐๐๐ ไร่ และถูกเปลี่ยนสภาพไปถึง
๑,๑๑๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งการลดลงของป่าชายเลนส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ทรงสนพระทัยและห่วงใย
ทรัพยากรป่าชายเลนของชาติเป็นอย่างยิ่ง โดยทรงขอให้ทำลายป่าชายเลนเพื่อให้คนไทยมีอาหารทะเลรับประทาน
อย่างเพียงพอ รวมทั้งพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระ
พระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ เพื่อสร้างความสุขแก่ปวงประชาราษฎร์ โดยพระองค์ท่านได้เสด็จร่วมกับสมเด็จพระ
พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในหมู่บ้านป่าชายเลน
เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๔ ได้เสด็จเยี่ยมเยือนราษฎรในท้องที่ตำบลบางเตย อำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

ซึ่งเป็น...

ซึ่งเป็นชุมชนที่มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชายเลนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปปลูกป่าชายเลนและปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้องในหลายครั้งหลายโอกาส

จากพระราชดำริและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงให้ความสำคัญต่อป่าชายเลนส่งผลให้รัฐบาล หน่วยงานทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้ร่วมกันปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้น ผลเป็นที่ประจักษ์ชัดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ พบว่ามีพื้นที่ป่าชายเลนประมาณ ๑,๐๙๐,๐๐๐ ไร่ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีพื้นที่ป่าชายเลนประมาณ ๑,๕๓๔,๕๘๔ ไร่ โดยมีป่าชายเลนเพิ่มขึ้น ๔๔๔,๕๘๔ ไร่

๑.๒ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมมีมติ เห็นชอบให้วันที่ ๑๐ พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันป่าชายเลนแห่งชาติ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประกาศให้มีวันป่าชายเลนแห่งชาติ เป็นการเทิดพระเกียรติ น้อมรำลึก และสืบสานพระราชปณิธานของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยที่ทรงห่วงใยต่อป่าชายเลน อีกทั้งยังเป็นการสร้างจิตสำนึก และตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้หน่วยงาน/องค์กร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของป่าชายเลน และร่วมกันปกป้อง ดูแลรักษาทะนุบำรุง ปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนให้ฟื้นคืนความสมบูรณ์ จึงเข้าข่ายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การประกาศให้มีวันป่าชายเลนแห่งชาติ เป็นการกำหนดวันในเชิงสัญลักษณ์ เพื่อใช้ในการรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้น้อมรำลึก และซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยกับการอนุรักษ์ป่าชายเลน และร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานในการปกป้อง ดูแลรักษา ปลูกฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลนให้คงความสมบูรณ์ตลอดไป กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้พิจารณาวันที่เหมาะสมในการประกาศให้วันป่าชายเลนแห่งชาติ เป็นวันที่ ๑๐ พฤษภาคมของทุกปี สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔ เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระราชดำริที่เกี่ยวกับป่าชายเลนเป็นครั้งแรกและส่งผลให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันอนุรักษ์ป่าชายเลนมาอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา
ให้ความเห็นชอบให้วันที่ ๑๐ พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันป่าชายเลนแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

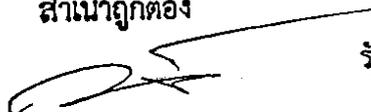
ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาถูกต้อง

(นายไชยภูมิ สิทธิวัง)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กองอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน

โทรศัพท์ ๐-๒๑๔๑ ๑๓๒๒/๐ ๒๑๔๑ ๑๓๔๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๗๗๘๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ mcru.promote@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) โทร. ๔๐๖๗

ที่ นร.๐๔๐๓(กร.๑)/๑๒๘๘๙๓ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอเรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นสมควรให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

พลเอก
(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)
รองนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นายไชยภูมิ สิทธิวัง)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

รายงานการประชุม
คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒

วันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมอารีย์สัมพันธ์ อาคารกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ
รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายวิจารณ์ สิมายา
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๓. พลเรือเอก ทิเชฐ ตานะเศรษฐ
รองปลัดกระทรวงกลาโหม
(แทน ปลัดกระทรวงกลาโหม)	กรรมการ
๔. พลเรือเอก ชอนันต์ กระเทศ
ที่ปรึกษาพิเศษกองทัพเรือ
(แทน ผู้บัญชาการทหารเรือ)	กรรมการ
๕. นายศันย์ นุ่สา
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
(แทน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ)	กรรมการ
๖. นายเจริญ ชือตระกูล
ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
(แทน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)	กรรมการ
๗. นายอารัญ บุญชัย
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(แทน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)	กรรมการ
๘. นายวิทยา ยาม่วง
ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม
(แทน ปลัดกระทรวงคมนาคม)	กรรมการ
๙. นายชัยยุทธ คำคุณ
ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากร
(แทน ปลัดกระทรวงการคลัง)	กรรมการ
๑๐. นางสุลิพร บุญยมาลิก
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
(แทน เลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	กรรมการ
๑๑. นางเปรมฤทัย วิชัยแพทย์
อธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
(แทน ปลัดกระทรวงพลังงาน)	กรรมการ

ดำเนินการโดย

(นายไชยภูมิ สิทธิวัจ)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

๒. นายฉัตรชัย พรหมเลิศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์ ชุมพร ปัจจุสานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๔. ศาสตราจารย์ เมตติมศักดิ์ จารยะพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๕. นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายโสภณ ทองดี	ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. นายจเรศักดิ์ นันตะวงษ์	รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๓. นายทพวงศ์ แสงเทียน	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจัดการทรัพยากรชายฝั่งและป่าชายเลน
๔. นายอุกฤษฏ์ สดภูมินทร์	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล
	ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน
๕. นางสุนมา ขจรวัฒนากุล	ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๖. นายรักชาติ สุขสำราญ	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
๗. นายปรานต์ คิลกคุณากุล	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่ง
๘. นายธเนศ มั่นน้อย	เลขานุการกรม
๙. นายชาญวิทย์ กันยา	หัวหน้ากลุ่มนิติการ
๑๐. นายเกรียง มหาศิริ	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและประสานงานเครือข่ายทรัพยากรทาง
	ทะเลและชายฝั่ง
๑๑. นายปรีทัศน์ เจริญสิทธิ์	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ
๑๒. นายภูชงค์ สฤษฏีชัยกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ
	ชายฝั่ง ที่ ๑
๑๓. นายสถาพร บุตรดา	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ
	ชายฝั่ง ที่ ๒
๑๔. นายวิชัย มณีเนตร	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ
	ชายฝั่ง ที่ ๔
๑๕. นายวิชัย สมรูป	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ
	ชายฝั่ง ที่ ๕
๑๖. นายมงคล ไข่มุกด์	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ
	ชายฝั่ง ที่ ๖ และรักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานบริหาร
	จัดการทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง ที่ ๗
๑๗. นายประดม รัตมี	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ
	ชายฝั่ง ที่ ๘

ประธานถูกต้อง

(นายไชยภูมิ สิทธิวัง)

ผู้อำนวยการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

๑๘. นายวัชรินทร์ ...

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

๑๘. นายวัชรินทร์ ถิ่นกลาง	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ ๙	
๑๙. นายไมตรี แสงอรียนันท์	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ ๑๐	
๒๐. คณะทำงานรองนายกรัฐมนตรี		จำนวน ๑๐ คน
๒๑. เจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหม		จำนวน ๕ คน
๒๒. เจ้าหน้าที่กองทัพเรือ		จำนวน ๑ คน
๒๓. เจ้าหน้าที่สำนักนายกรัฐมนตรี		จำนวน ๑ คน
๒๔. เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ		จำนวน ๒ คน
๒๕. เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ		จำนวน ๑ คน
๒๖. เจ้าหน้าที่กระทรวงพลังงาน		จำนวน ๑ คน
๒๗. เจ้าหน้าที่กระทรวงการคลัง		จำนวน ๑ คน
๒๘. เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ		จำนวน ๑ คน
๒๙. เจ้าหน้าที่กระทรวงคมนาคม		จำนวน ๒ คน
๓๐. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		จำนวน ๒๑ คน

ผู้เข้าร่วมชี้แจง

๑. นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี	รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	
๒. นายอภิชัย เอกวนากุล	ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน	

เริ่มประชุม เวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธาน (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี) กล่าวต้อนรับคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ และผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมแจ้งข้อที่ประชุม ดังนี้

การประชุมในวันนี้ เป็นการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ ของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ โดยมีเรื่องเพื่อพิจารณาที่สำคัญ คือ ๑) การประกาศพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์จังหวัดระนอง ตามมาตรา ๑๘ และกำหนดมาตรการคุ้มครอง ตามมาตรา ๒๓ ๒) การออกกฎกระทรวงกำหนดให้บริเวณเกาะโลซิน อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามมาตรา ๒๐ และกำหนดมาตรการคุ้มครอง ตามมาตรา ๒๓ ๓) ระบบกลุ่มภาคประเทศไทย ๔) (ร่าง) แผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ภายใต้แผนแม่บทมาเรียมโปรเจก และ ๕) การเสนอวันป่าชายเลนแห่งชาติ ดังนั้น ขอให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณา และแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม ต่อไป

มติที่ประชุม

ดำเนินการต่อ

รับทราบ

(นายไชยภูมิ สิทธิวัง)

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

ระเบียบวาระที่ ๒ ...

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒
อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานต่อที่ประชุมว่า
ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำ
รายงานการประชุมและแจ้งเวียนให้คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วนั้น

คณะกรรมการฯ มีข้อแก้ไขในรายงานการประชุม จำนวน ๔ เรื่อง คือ เรื่องที่ ๓.๓ ๓.๔ ๔.๓
และ ๕.๑ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการแก้ไขรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนเสนอที่ประชุม เพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒

มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง สืบเนื่อง

เรื่องที่ ๓.๑ โครงการนำร่องการใช้ขาน้ำหนักผลผลิตปิโตรเลียมจำนวน ๘ ขาแทน ไปจัดวางเป็น
ปะการังเทียม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล บริเวณเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อ
ที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ
ชายฝั่งแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการ ในการจัดทำ
โครงการนำร่องโดยใช้ขาน้ำหนักผลผลิตปิโตรเลียม จำนวน ๘ ขาแทน ไปจัดวางเป็นปะการังเทียมเพื่อการอนุรักษ์
ทรัพยากรทางทะเล บริเวณเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมอบหมายให้ผู้รับสัมปทานร่วมกับกรมทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่งเป็นผู้ดำเนินการ และให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นผู้กำกับกับการดำเนินงาน
ในการดำเนินงานที่ผ่านมา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ร่วมกับบริษัท เซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้มีการประชุม
หารือจุดติดการจัดวาง ซึ่งกองทัพเรือได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับขาน้ำหนักที่มีขนาดใหญ่ที่สุด คือ JKWB ซึ่งมีระยะ
จากยอดคองถึงผิวน้ำน้อยกว่า ๑๕ เมตร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการเดินทางเรือที่มีขนาดใหญ่ โดยได้นำเรื่อง
ดังกล่าวหารือกับบริษัท เซฟรอนฯ ร่วมกับทีมวิศวกร ได้ข้อสรุปว่า จะขอนำแทน JKWB ออกจากโครงการ และ
ได้เสนอผังการจัดวางจาก ๘ ขาแทน เป็น ๗ ขาแทน ทั้งนี้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้มีหนังสือถึง
กองทัพเรือและจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อประกอบการพิจารณาในการให้ความเห็นชอบตามอำนาจหน้าที่ และ
ถึงสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อประกอบการพิจารณาการขออนุญาตก่อสร้าง
สิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ประเภทแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ขออนุญาตให้ ผศ.ดร.ณ
ธำรงนาวาสวัสดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติม

ผศ.ดร.ณธำรงนาวาสวัสดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอข้อมูลว่า ตามโครงการนำร่อง
การใช้ขาน้ำหนักผลผลิตปิโตรเลียม แต่เดิมนั้น ใช้จำนวน ๘ ขาแทน แต่เนื่องจากมีเหตุจำเป็นต้องนำออก ๑ ขาแทน
คือ ขาแทน JKWB ซึ่งมีขนาดใหญ่เกินไป หากนำไปวางจะทำให้ระยะจากขาน้ำหนักถึงผิวน้ำค่อนข้างตื้น ซึ่งหลาย
หน่วยงานได้เป็นห่วงว่าอาจเกิดกีดขวางและเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ซึ่งขาน้ำหนักที่เหลืออีก ๗ ขาแทน จะมีขนาดเล็กกว่า
และผ่านเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ทุกประการ ซึ่งหากสามารถจัดวางได้ในสิ้นปีหรือต้นปีหน้า จะสามารถช่วยในเรื่องของ
การอนุรักษ์แนวปะการัง และการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งประชาชนในพื้นที่ได้เห็นชอบกับการใช้ขาน้ำหนัก

ผลผลิตปิโตรเลียม ไปจัดวางเป็นปะการังเทียมแล้ว

ธำรงนาวาสวัสดิ์

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

ข้อสังเกต ...

(นายไชยภูมิ สิทธิวัจ)

ผู้อำนวยการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ข้อสังเกตของที่ประชุม

พลเรือเอก ช่อฉัตร กระเทศ ผู้แทนกองทัพเรือ เสนอความคิดเห็นว่า โครงการนี้ ถึงแม้ไม่มีผลกระทบต่อการเดินทางเรือ (เรือฉิวน้ำ) แต่ในอนาคตจะมีเรือดำน้ำ อาจจะเป็นตัวกีดขวางทางเดินเรือได้ อย่างไรก็ตาม ได้มีข้อสังเกตใน ๔ ประเด็น คือ ๑) การนำขาน้ำแทน เพื่อนำมาจัดวางเป็นปะการังเทียม หากจัดวางที่ระดับความลึกเกินไป ปะการังอาจจะไม่สามารถลงเกาะได้ ๒) ขาน้ำแทน ได้ทำด้วยยากันเปรียงหรือไม่ หากมีการทาเคลือบไว้ ปะการังอาจจะไม่ลงเกาะ ๓) ในการจัดวางปะการังเทียม เพื่อทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว อาจมีความลึกเกินกว่าที่นักท่องเที่ยวจะสามารถดำน้ำลงไปได้ ๔) การทำลายหรือการถอดถอนขาน้ำแทนปีโตรเทียม เป็นหน้าที่ของบริษัทที่จะต้องดำเนินการ แต่ต้องการประหยัดงบประมาณ จึงต้องมาตั้งในลักษณะแบบนี้ ซึ่งปัจจุบัน ยังมีขาน้ำแทนในทะเลลึกประมาณ ๓๐๐ แท่น ดังนั้น ถ้ายังคงดำเนินการในรูปแบบนี้ตลอดทั่วบริเวณ อ่าวไทยก็อาจจะเกิดปัญหาได้

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า จากข้อมูลที่ผู้แทนกองทัพเรือได้กรุณาให้ข้อมูล กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการพิจารณาในทุกมิติแล้วในเรื่องของปะการังว่าจะสามารถลงเกาะที่แท่นปะการังเทียมได้หรือไม่ ปกติโดยทั่วไปจะสามารถลงเกาะได้ และมีจุดที่เกิดในการจัดวางที่ชัดเจน มีความลึกในการวางที่เหมาะสม และได้คำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวดำน้ำ สำหรับขาน้ำแทนในทะเลที่ลึกอีกประมาณ ๓๐๐ แท่น คงไม่ได้นำมาจัดวางเป็นปะการังเทียมทั้งหมด ซึ่งโครงการนี้จะเป็นมิติใหม่ในการดำเนินงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผศ.ธรรม์ ชำรงนาวาสวัสดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ชี้แจงว่า แต่เดิมขาน้ำแทนมีปะการังเกาะอยู่แล้ว แต่ไม่ได้เป็นปะการังแข็งทั่วไป แต่จะเป็นปะการังอ่อน กัลปังหา ซึ่งโดยส่วนตัวผมไม่คิดว่าจะใช้ทั้ง ๓๐๐ แท่น โดยจะพิจารณาจากความเหมาะสม ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการศึกษานำร่อง เพื่อที่จะศึกษาความเป็นไปได้ในรูปแบบต่าง ๆ หลังจากนั้นคงจะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาอีกครั้ง เมื่อมีผลการศึกษายืนยันเรียบร้อยแล้ว สำหรับในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า ไม่มีพื้นที่แหล่งดำน้ำเหลือแล้ว เนื่องจากมีจำนวนนักดำน้ำเพิ่มขึ้นตลอดทุกปี ซึ่งจะเป็นการยากในการอนุรักษ์แนวปะการังได้ トラบโคที่นักท่องเที่ยวยังเพิ่มขึ้นตลอดเวลา จึงต้องมีพื้นที่เพิ่ม ซึ่งที่ผ่านมา กองทัพเรือได้อนุเคราะห์ให้เรือหลวงสัตตฤกษ์มาทำเป็นแหล่งดำน้ำที่เกาะเต่า ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ปัจจุบันได้มีนักดำน้ำมาท่องเที่ยว ๒๐๐ คน/วัน มูลค่าทางเศรษฐกิจที่ประเมินได้ ปีละ ๕๘ ล้านบาท ซึ่งเป็น ๓ เท่าของโครงการเรือหลวงสัตตฤกษ์ที่ได้ลงทุนไป

พลเรือเอก ช่อฉัตร กระเทศ ผู้แทนกองทัพเรือ กล่าวว่า ขอให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ส่งเอกสารเพิ่มเติมแจ้งยืนยันผลการพิจารณาตามสรุปผลการประชุมหารือในประเด็นที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจะเป็นหน่วยรับผิดชอบหากเกิดความเสียหายในอนาคตและการบำรุงรักษาที่กำหนดขอบเขตแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ซึ่งเป็นไปตาม MOU ที่ระบุให้ขาน้ำแทนเป็นทรัพย์สินของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หลังการจัดวางเสร็จสิ้นแล้ว รวมทั้งหากมีการดำเนินการในการวางขาน้ำแทนหลุมผลิตปีโตรเทียมในพื้นที่ท่องเที่ยวทะเลเพิ่มเติมในอนาคต ให้เสนอเรื่องให้กองทัพเรือร่วมพิจารณาด้วยทุกครั้ง

นางเปรมฤทัย วินัยแพทย์ ผู้แทนกระทรวงพลังงาน เสนอความคิดเห็นว่า โครงการนี้ถือว่าเป็นโครงการศึกษานำร่อง เพื่อจะนำมาซึ่งข้อมูลของกระบวนการรื้อถอนว่าวิธีใดจะเป็นหลักการที่ดีที่สุด คงไม่ได้ดำเนินการทั้ง ๓๐๐ ขาน้ำแทน ซึ่งขาน้ำแทนทั้ง ๘ แท่น กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาแผนการรื้อถอนอย่างละเอียดของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ซึ่งคาดว่าจะสิ้นเดือนจะได้รับการอนุมัติ และจะสามารถทำการรื้อถอนภายใต้ข้อกฎหมายได้ โดยจะต้องได้รับความยินยอมจากหน่วยงานอนุญาตที่เกี่ยวข้องจากกองทัพเรือ กรมเจ้าท่า กรมประมง และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ต้องอนุมัติก่อน ถึงจะเริ่มดำเนินการได้ ไม่เช่นนั้น จะต้องไปเริ่มตามกฎหมาย คือ ๑ - ๒ ปี ก่อนสิ้นสุดสัมปทาน แต่โครงการนี้ถือเป็นโครงการศึกษานำร่อง เพื่อจะนำข้อมูลต่าง ๆ มาศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาว่า ต่อไปในอนาคตที่เหลืออีก ๓๐๐ ขาน้ำแทน จะดำเนินการต่อไปอย่างไร

สถานะถูกคือ

ข้อมูลต่าง ๆ มาศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาว่า ต่อไปในอนาคตที่เหลืออีก ๓๐๐ ขาน้ำแทน จะดำเนินการต่อไปอย่างไร

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

(นายไชยภูมิ สิทธิวัจ)

มติที่ประชุม ...

มติที่ประชุม

เห็นชอบและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

เรื่องที่ ๓.๒

การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อที่ประชุมว่า มติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้คณะอนุกรรมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล มาอยู่ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ จากคำสั่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมเจ้าท่า เป็นรองประธาน โดยมีเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเจ้าหน้าที่กรมเจ้าท่า เป็นฝ่ายเลขานุการ ทั้งนี้ ให้มีอำนาจหน้าที่เป็นไปตามคำสั่งเดิมทุกประการ

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ข้อสังเกตของที่ประชุม

นางเปรมฤทัย วินัยแพทย์ ผู้แทนกระทรวงพลังงาน เสนอความคิดเห็นว่า จากการพิจารณาอำนาจหน้าที่แล้ว ขอเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบในลำดับที่ ๑.๑๕ เดิม ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน เนื่องจากภารกิจส่วนใหญ่จะดูแลเกี่ยวกับการจัดทำแผนการพัฒนาพลังงาน ไม่ได้ดูแลเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือเรื่องในทะเล จึงขอเปลี่ยนแปลงเป็น ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

มติที่ประชุม

เห็นชอบและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เพื่อทราบ

เรื่องที่ ๔.๑ รายงานผลการดำเนินงานในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ปี ๒๕๖๒ (รับชมวีดิทัศน์)

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อที่ประชุมว่า ในปี ๒๕๖๒ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ประกอบด้วย ด้านทรัพยากรป่าชายเลน ด้านทรัพยากรทางทะเล ด้านการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเล และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร จึงขอเชิญรับชมวีดิทัศน์

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

รับทราบ

สำเนาถูกต้อง

(นายไชยภูมิ สิทธิวัง)

ผู้อำนวยการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

เรื่องที่ ๔.๒ ...

เรื่องที่ ๔.๒ ความก้าวหน้าการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.๙

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมาธิการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้จัดทำโครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.๙ เนื้อที่ ๕๑๘ ไร่ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไม้ป่าชายเลนจากทั่วโลก ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการฯ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ในพื้นที่ป่าชายเลนบ้านเสม็ดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้ ขออนุญาตให้ นายอภิชัย เอกวนากุล ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน ได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป

นายอภิชัย เอกวนากุล ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน รายงานว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงบประมาณได้อนุมัติงบกลางให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน ๙๘.๓๖ ล้านบาท เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน อาคารส่วนบริการ งานชุดคลองเลข ๙ สถานจอดรถ ถนนภายใน และระบบไฟฟ้า ประปา และในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ได้มีการตั้งงบประมาณ จำนวน ๒๑๘.๖๔ ล้านบาท ในการดำเนินโครงการสวนพฤกษศาสตร์ฯ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔๑๗,๒๑๕,๗๙๙.๐๐ บาท รวมงบประมาณในการดำเนินการทั้งสิ้น ๗๓๕,๕๓๙,๖๙๙.๐๐ บาท โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้มีการดำเนินงาน ๑) ก่อสร้างอาคารสำนักงานชั่วคราว ๒) ก่อสร้างเรือนเพาะชำกล้าไม้ชั่วคราว จำนวน ๒ โรงเรือน ๓) โលปรับพื้นที่บริเวณโครงการสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลน นานาชาติ ร.๙ และล้อมต้นไม้บางส่วนออกจากพื้นที่ก่อสร้าง ๔) ประสานขอพันธุ์ไม้จากต่างประเทศ ๕) จัดประชุมและเสวนาสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.๙ และ ๖) จัดตั้งมูลนิธิพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

รับทราบ

เรื่องที่ ๔.๓ การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อที่ประชุมว่า ด้วยกรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ตามมาตรา ๕ ได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงได้ดำเนินการจัดทำประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และได้เปิดรับสมัครสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตั้งแต่วันที่ ๒ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ดำเนินการคัดเลือกเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอรายชื่อต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

รับทราบและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามระเบียบต่อไป

นางอนุชิต้อง

(นายไชยภูมิ สิทธิวัจ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

ระเบียบวาระที่ ๕ ...

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่อง เพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๕.๑ การออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดระนอง เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามมาตรา ๑๘ และกำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๓

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อที่ประชุมว่า ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าชายเลน ประมาณ ๒,๘๖๔,๔๘๔ ไร่ เป็นพื้นที่ที่คงสภาพเป็นป่าชายเลน ประมาณ ๑.๕๓ ล้านไร่ โดยมีแผนดำเนินการออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลน เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ จำนวน ๔๘ กลุ่มป่า ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๔ ซึ่งพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดระนอง จะเป็นพื้นที่แห่งแรกที่จะนำเสนอให้คณะกรรมการฯ เห็นชอบ ซึ่งกระบวนการในการกำหนดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ค่อนข้างมีความซับซ้อน ต้องใช้กระบวนการรับฟังความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ แต่เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้วจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลน ทั้งนี้ ขออนุญาตให้ นายอภิชัย เอกวนากุล ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน ได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป

นายอภิชัย เอกวนากุล ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน รายงานว่า กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีแผนการดำเนินงานในการออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามมาตรา ๑๘ และกำหนดมาตรการคุ้มครอง ตามมาตรา ๒๓ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จำนวน ๔๘ กลุ่มป่า สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดระนอง เป็นพื้นที่แห่งแรกที่จะนำเสนอเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ จำนวน ๒ กลุ่มป่า เนื้อที่ประมาณ ๗๕,๖๓๗ ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและมีค่า เช่น พันธุ์ไม้ ของป่า และสัตว์ป่านานาชนิด ตลอดจนทิวทัศน์ที่สวยงาม ที่ผ่านมามีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ การสำรวจพื้นที่ป่าชายเลน การรังวัดแนวเขต การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเสนอคณะทำงาน คณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการ และจัดทำร่างมาตรการคุ้มครอง ซึ่งมีสาระสำคัญจำนวน ๔ ข้อ โดยมีทั้งมาตรการในการห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ และการให้โดยคำนึงถึงวิถีชีวิตของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่เป็นสำคัญ

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ข้อสังเกตของที่ประชุม

นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ณ อยุธยา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอความคิดเห็นว่า ตนเห็นด้วยกับร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว แต่มีข้อสังเกตว่า ตามร่างกฎกระทรวงฯ ในข้อ ๔ ได้กำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดระนอง ภายในแนวเขตตามแผนที่เป็นพื้นที่รายตำบล แต่แผนที่แนบท้ายกฎกระทรวงที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้แนบมาเพื่อประกอบการพิจารณา ไม่แน่ใจว่าเป็นฉบับเดียวกันกับร่างกฎกระทรวงฯ หรือไม่ เพราะในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจจะมีปัญหาได้

นายอภิชัย เอกวนากุล ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน ขออนุญาตชี้แจงว่า กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้จัดทำแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดระนอง เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. ทั้ง ๒ รูปแบบ คือ ๑) แผนที่อัตราส่วน ๑ : ๔๐๐,๐๐๐ เพื่อให้สามารถบรรจุแผนที่ภาพรวมลงในกระดาษขนาด A ๔ ได้ และ ๒) แผนที่อัตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ จะทำแยกเป็นรายตำบลซึ่งจะมีการระบุพื้นที่ชัดเจน

นายวิจารณ์ สิมายา ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความคิดเห็นว่า พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดระนอง เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นระบบนิเวศพิเศษ มีต้นไม้ใหญ่ มีสัตว์บางประเภทที่อยู่เฉพาะโซนนี้ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑล (Biosphere Reserve) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อยู่ระหว่างพิจารณาสถักตั้งให้เป็นมรดกโลกต่อไป จึงสนับสนุนในการออกกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว

มีมติว่า...

มติที่ประชุม

เห็นชอบ ร่าง กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดระนอง เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปดำเนินการ และเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เรื่องที่ ๕.๒ การออกกฎกระทรวงกำหนดให้บริเวณเกาะโลซิน อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามมาตรา ๒๐ และกำหนดมาตรการคุ้มครอง ตามมาตรา ๒๓

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ ขออนุญาตให้นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายงานสรุปต่อที่ประชุม

นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายงานว่า กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการเตรียมประกาศพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บริเวณเกาะโลซิน อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ โดยพื้นที่คุ้มครองดังกล่าว ครอบคลุมพื้นที่ ๑๒๕ ตารางกิโลเมตร โดยเกาะโลซินเป็นพื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสมบูรณ์ มีพื้นที่แนวปะการัง ๘๐.๖๓ ไร่ มีปะการังที่สำคัญและหลากหลายชนิด เป็นแหล่งหากินของสัตว์ทะเลหายาก นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งดำน้ำลึก (scuba diving) ที่มีความสวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เป็นเกาะที่มีความสำคัญทางด้านเขตแดน ถือเป็นเกาะแรกทางทิศใต้ของเขตแดนทางทะเลด้านอ่าวไทยฝั่งตะวันตกของประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาทรัพยากรทางทะเล ได้แก่ ความเสียหายของแนวปะการังจากกิจกรรมการท่องเที่ยวดำน้ำ จากขยะทะเลและมลพิษ ปัญหาจากการทำการประมงผิดกฎหมายที่ผ่านมา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเสนอคณะทำงาน คณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการ และจัดทำร่างมาตรการคุ้มครอง ซึ่งมีสาระสำคัญในการห้ามกระทำการหรือประกอบกิจกรรมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การทำให้เกิดมลพิษ ขยะ การกระทำที่ส่งผลกระทบต่อแนวปะการัง สัตว์น้ำ การทิ้งสมอ การนำชนิดพันธุ์สัตว์และพืชเข้าไป การทำเหมืองแร่ในทะเล การสำรวจ การขุดเจาะ และการถ่ายเทน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ การขุด การถมทะเล หรือการขุดลอกร่องน้ำ เป็นต้น

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ข้อสังเกตของที่ประชุม

พลเรือเอก ขอฉัตร กระเทศ ผู้แทนกองทัพเรือ แสดงความคิดเห็นว่า ขอให้เพิ่มความในร่างกฎกระทรวงกำหนดให้บริเวณเกาะโลซิน อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ในข้อ ๓ (๑) พื้นที่บริเวณที่ ๑ (๑) เดิม การก่อสร้าง เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ... ขอให้เพิ่มเติม การก่อสร้าง เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการเพื่อความมั่นคงและ/หรือ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ... เพราะกองหินบริเวณนี้ใช้อย่างยิ่งในการลากเส้นเขตแดน ซึ่งทับซ้อนกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีความสำคัญมาก อีกทั้ง กองทัพเรือต้องเข้าไปดำเนินการในการบำรุงรักษากระโจมไฟ แต่ไม่ได้เข้าไปทำลายสถานะแวดล้อมแต่อย่างใด

ฉาเนาถูกคือง

(นายไชยภูมิ สิทธิวัง)

นางเปรมฤทัย วินัยแพทย์ ผู้แทนกระทรวงพลังงาน เสนอความคิดเห็นว่า เห็นด้วยกับร่างกฎกระทรวงฯ ในข้อ ๓ (๑) พื้นที่บริเวณที่ ๑ แต่ไม่เห็นด้วยใน (๒) พื้นที่บริเวณที่ ๒ เนื้อที่ ๑๒๕ ตารางกิโลเมตร ในข้อ (ค) การทำเหมืองแร่ การสำรวจ การขุดเจาะน้ำมัน การผลิต และการถ่ายเทน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เนื่องจาก ตนมองว่า พื้นที่ดังกล่าวอาจจะมีการค้นพบปิโตรเลียมได้ ซึ่งหากมีการห้ามเข้าไปใช้ประโยชน์ จะเป็น การตัดโอกาสของประเทศไทยในการสำรวจและค้นพบปิโตรเลียม ซึ่งเป็นความมั่นคงทางด้านพลังงาน และ พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในแผนในการประกาศให้สิทธิการสำรวจรอบถัดไป

นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ขออนุญาตชี้แจงว่า ในพื้นที่บริเวณที่ ๒ เนื้อที่ ๑๒๕ ตารางกิโลเมตร (ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร) เป็นพื้นที่ที่เล็กมากเมื่อเทียบกับ พื้นที่ทะเลไทย เหตุผลที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้เสนอให้มีการประกาศคุ้มครองพื้นที่บริเวณนี้ เนื่องจากต้องการลดความเสี่ยงของกิจกรรม ซึ่งจะมีผลกระทบต่อแนวปะการัง ซึ่งบริเวณนั้นจะมีปะการังที่มีความสำคัญที่สุดของอ่าวไทยที่จะเชื่อมต่อระหว่างสัตว์น้ำที่อยู่นอกฝั่งและในฝั่ง ถ้าในระยะ ๑๐ กิโลเมตรนั้น มีความเสี่ยงต่อการขุดเจาะน้ำมัน จะมีโอกาสที่จะมาโดนแนวปะการังที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ผศ. ธรรม์ อารังนาวาสวัสดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงความคิดเห็นว่า ถ้าหากประกาศ เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแล้ว ต้องสามารถคุ้มครองได้จริง เพราะเป็นพื้นที่ที่อยู่ ห่างไกลมาก สิ่งที่สำคัญ คือ ต้องมีการวางแผนในเรื่องของการตรวจตรา ฝึกระวังในพื้นที่ เนื่องจากเกาะโลซิน เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาอยู่ตลอด เพราะฉะนั้น หากมีการประกาศพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาจจะต้องยกระดับในการบริหารจัดการ เพราะที่ผ่านมา การประกาศ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ใกล้ฝั่ง แต่เกาะโลซิน เป็นพื้นที่ห่างฝั่ง ควรต้องมีการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการร่วมกันดูแล เช่น กองทัพเรือ ศรชล. หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่มี ศักยภาพเพียงพอ

นายอารัญ บุญชัย ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เสนอความคิดเห็นว่า เห็นด้วยกับฝ่ายเลขานุการฯ แต่ขอความชัดเจนในเรื่องขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งทางกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะได้รับทราบและนำไปประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการได้รับทราบต่อไป

มติที่ประชุม

เห็นชอบ ร่าง กฎกระทรวงกำหนดให้บริเวณเกาะโลซิน อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เป็น เขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ... และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อสังเกตของที่ ประชุมไปดำเนินการ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เรื่องที่ ๕.๓ ระบบกลุ่มหาดประเทศไทย

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อ ที่ประชุมว่า ระบบกลุ่มหาดเป็นเรื่องใหม่ในการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะ ซึ่งการแบ่งระบบ กลุ่มหาดจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งอย่างเป็นระบบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้ในการจัดทำแผนงาน โครงการ และงบประมาณป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งขอขอบคุณคณะอนุกรรมการบูรณาการด้านการจัดการการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ที่ร่วมกันระดมความคิดเห็น จนได้ข้อมูลและหลักเกณฑ์ในการจัดการระบบกลุ่มหาด ทั้งนี้ ขออนุญาตให้ นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมต่อไป

ดำเนินการคือ

(นายไชยภูมิ สิทธิวัจ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

นายปิ่นสักก์ ...

นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายงานว่า ที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งมาโดยตลอด โดยขาดการมองถึงการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในภาพรวม ทำให้การแก้ไขปัญหาในหลายพื้นที่ส่งผลให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่งอย่างต่อเนื่อง หรือการแก้ไขปัญหาในจุดหนึ่งเกิดผลกระทบกับพื้นที่อื่นหรือพื้นที่ข้างเคียง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจึงได้เสนอแนวความคิดการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้การแบ่งระบบกลุ่มหาด โดยมีการประชุม Focus group ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดข้อมูลและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดแบ่งระบบกลุ่มหาด เมื่อพิจารณาแล้วสามารถกำหนดระดับของระบบกลุ่มหาดได้เป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) ระบบกลุ่มหาดหลัก (Major littoral cell) สามารถแบ่งได้ ๘ กลุ่มหาดหลัก (ระบบกลุ่มหาดหลักบูรพา ระบบกลุ่มหาดหลักอีสานและอุดร ระบบกลุ่มหาดหลักพายัพ ระบบกลุ่มหาดหลักอาคเนย์ ระบบกลุ่มหาดหลักทักษิณ ระบบกลุ่มหาดหลักประจิม และระบบกลุ่มหาดหลักหริดี) ๒) ระบบกลุ่มหาด (Littoral cell) สามารถแบ่งได้ ๔๔ กลุ่มหาด และ ๓) ระบบหาด (Beach cell) สามารถแบ่งได้เป็น ๓๑๘ หาด จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ข้อสังเกตของที่ประชุม

นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกด์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอความคิดเห็นว่า ในฐานะประธานอนุกรรมการบูรณาการด้านการจัดการการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ระบบกลุ่มหาดเป็นฐานข้อมูลหรือ base map ที่สำคัญในการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่ง ซึ่งเรื่องนี้คณะอนุกรรมการฯ ได้เห็นความสำคัญและใช้เวลาในการทำค่อนข้างนาน เพราะต้องระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับข้อมูลที่หลากหลาย สำหรับเรื่องการจัดชื่อระบบกลุ่มหาด ได้มีการหารือในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งมีปัญหาในเรื่องการเรียกชื่อระบบกลุ่มหาดอยู่ ๒ พื้นที่ ซึ่งชื่อภาษาไทยกับภาษาอังกฤษแปลแล้วไม่ตรงกัน และในขณะนั้นอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ยกตัวอย่างว่า เวลาตั้งชื่อควรตั้งให้ชัดเจน สามารถอธิบายได้ โดยได้ยกตัวอย่างให้ตั้งชื่อตามทิศของประเทศไทย เช่น ถ้าอยู่ภาคตะวันออก ให้ตั้งชื่อว่าบูรพา หากดูตามแผนที่ของระบบกลุ่มหาดหลักบูรพา ตอนที่ตั้งชื่อครั้งแรกจะเป็นชื่อชายฝั่งทะเลอ่าวไทยด้านตะวันออก (Lower eastern coast) ซึ่งมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่มีปัญหาอยู่ ๒ พื้นที่ ฝั่งอ่าวไทย คือ ระบบกลุ่มหาดหลักชายฝั่งทะเลด้านล่างของอ่าวไทยตอนกลาง เพราะฉะนั้น เวลาเรียกชื่อจะค่อนข้างสับสน ตั้งแต่ช่วงชะอำลงไปถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมี ๒ ส่วน จึงขอเสนอความเห็น

๑) ให้ปรับปรุงชื่อระบบกลุ่มหาดหลัก ๘ กลุ่มหาดหลัก ให้เป็นไปตามหลักสากล เช่น ระบบกลุ่มหาดหลักบูรพา คือ ระบบกลุ่มหาดหลักชายฝั่งทะเลอ่าวไทยทิศตะวันออกตอนล่าง กลุ่มหาดหลักอีสาน (สัดหีบจนถึงชลบุรี) คือ ระบบกลุ่มหาดหลักชายฝั่งทะเลอ่าวไทยทิศตะวันออกตอนบน (upper eastern coast) ซึ่งเป็นภาษากลางที่ใช้เรียกกันทั่วไป สำหรับในต่างประเทศ เช่น ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อเมริกา ยุโรป พยายามจะใช้ code ซึ่งสามารถเรียกได้อย่างเป็นสากล โดยใช้ Region ใช้พื้นที่ที่เป็นสากล และสามารถทำตัวย่อที่เป็น code ได้ เพราะในอนาคตระบบกลุ่มหาดจะเป็น base map ที่ไปต่อเชื่อมกับประเทศเพื่อนบ้านด้วย ส่วนระบบกลุ่มหาดรอง เนื่องจากการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเล มีคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด ระบบกลุ่มหาดรอง (Littoral cell) จึงเสนอให้ใช้วิธีแบ่งเป็นรายจังหวัด เช่น จังหวัดตราด จะแบ่งเป็น ตราด ๑ ตราด ๒ ตราด ๓ ส่วนระบบหาด (beach cell) คือชื่อเรียกของท้องถื่น เช่น อ่าวบางเสร่ หาดพิทยา แล้วนำมา grouping เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ

ตามาถูกต้อง

(นายไชยภูมิ สิทธิวงษ์)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

๒) กลุ่มหาด ...

๒) กลุ่มหาดที่ทำอยู่ในปัจจุบันอยู่ในแผ่นดินใหญ่ทั้งหมด ยกเว้นเกาะภูเก็ต ซึ่งยังไม่ได้ทำในพื้นที่เกาะ ดังนั้น เพื่อใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่ง จะต้องรีบดำเนินการศึกษาในส่วนนี้เพิ่มเติม

๓) ในเอกสารแนบ ๕.๓ - ๑ (ร่าง) รายงานระบบกลุ่มหาดประเทศไทย เป็นเอกสารทางวิชาการ อธิบายความเป็นมาของการจัดทำระบบกลุ่มหาด แต่ยังคงต้องมีการปรับแก้ไขเพิ่มเติม ขอให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ และให้ใส่รายชื่อผู้ร่วมจัดทำในการเสนอข้อมูลในการจัดทำเอกสารเล่มนี้เพิ่มเติม ส่วนเอกสารแนบ ๕.๓ - ๒ ซึ่งเป็นแผนที่จะต้องนำไปปรับแก้สมุดแผนที่ ควรใช้รูปแบบของกรมแผนที่ทหาร คือ มี key map และแผนที่เป็นรายระวาง รูปของแผนที่ ซึ่งในการทำแผนที่ของกรมทรัพยากรธรณี เพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง จะประกอบด้วย code และตาราง ลงชื่อผู้เขียน ลงชื่ออธิบดี ซึ่งเป็นรูปแบบสากล จะสามารถนำแผนที่ไปใช้ได้อย่างเป็นทางการได้

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ครั้งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ คนเห็นว่าภารกิจระบบหาดยาวเกินไป อาจทำให้เกิดความสับสนได้ ถ้ากำหนดให้สั้น กระชับขึ้น คนก็จะเข้าใจได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม ขอให้เจ้าหน้าที่ไปปรับปรุงชื่อระบบกลุ่มหาดและเอกสารให้เป็นสากลและสามารถอ้างอิงได้ แล้วนำมาเสนอในที่ประชุมครั้งต่อไป

นายอารัญ บุญชัย ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ขอเรียนถามเป็นความรู้ว่า ระบบกลุ่มหาด จะนำไปสู่การจัดการแนวทางการบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างไรต่อไป โดยใครเป็นผู้รับผิดชอบ เนื่องจาก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อยู่ระหว่างการทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวฝั่งตะวันตก โดยได้เจอปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณพื้นที่หัวหิน ชะอำ ซึ่งมีผู้ประกอบการได้ร้องเรียนมาว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งถ้าหากมีฐานข้อมูลในส่วนนี้ และนำไปสู่การกำหนดแนวทางและหน่วยงานผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ก็จะสามารถนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลได้

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่ผ่านมา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและผังเมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างคนต่างทำ ในวันนี้ ผมขอเรียนว่า กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จะเป็นเพียงผู้ควบคุมและกำกับทางวิชาการและกำหนดพื้นที่ว่าบริเวณไหนเป็นพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะอย่างแท้จริง พื้นที่ไหนควรจะทำหรือไม่ควรทำ และต้องแก้ไขปัญหายังไง (มาตรการสีขาวย สีเขียว สีเทา) โดยให้กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปดำเนินการ ซึ่งเมื่อข้อมูลเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

นายอดิศักดิ์ ทองไปมุกต์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงความเห็นว่าเป็นที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้มีการรายงานสถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งต่อคณะรัฐมนตรี แต่ที่ผ่านมา ยังไม่สามารถชี้จุดได้ว่ากัดเซาะชายฝั่งอยู่ตรงไหนของหาด เพราะบางหาด ไม่ได้กัดเซาะทั้งหาด ซึ่งเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จะต้องรู้ว่าหาดชื่ออะไร กัดเซาะเท่าไร และสามารถแก้ไขได้อย่างไร บางพื้นที่บริหารจัดการชายฝั่งเพื่อให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยว แต่เวลาไปทำงานจริงอาจจะส่งเสริมให้ทำในเรื่องอื่น เช่น การตั้งชุมชน หรือการอนุรักษ์ก็ได้ โดยระบบกลุ่มหาดจะกลายเป็น base map ในการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลได้

มติที่ประชุม

ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการ ๑) ปรับปรุงการตั้งชื่อระบบกลุ่มหาดหลักให้เป็นสากล ๒) ปรับปรุง (ร่าง) รายงานระบบกลุ่มหาดประเทศไทย และ ๓) จัดทำแผนที่ให้เป็นรูปแบบมาตรฐาน และให้นำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาต่อไป

เสนาบดีกรมการ

(นายไชยภูมิ สิทธิวัง)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

เรื่องที่ ๕.๔ ...

เรื่องที่ ๕.๔ รายงานสถานการณ์การเกยตื้นของพะยูนและการจัดทำ (ร่าง) แผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ภายใต้แผนแม่บทหมาเรียบไประเจค

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อที่ประชุมว่า ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดไว้ว่า ทุกมิติของการแก้ไขปัญหาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม อยู่ภายใต้แผนแม่บทหมาเรียบไประเจค หนึ่งในนั้นคือแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ขออนุญาตให้ ผศ. ธรณ์ อารังนาวาสวัสดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รายงานต่อที่ประชุมเพิ่มเติม

ผศ. ธรณ์ อารังนาวาสวัสดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขออนุญาตนำเสนอในฐานะประธาน คณะทำงานด้านการจัดการสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ พะยูนเป็นสัตว์ป่าสงวน ซึ่งมีจำนวนลดลงและอาจสูญพันธุ์ได้ ซึ่งบางพื้นที่ไม่พบพะยูนมากกว่า ๑๕ ปี โดยสาเหตุมาจากการติดเครื่องมือประมง อุบัติเหตุจากเรือ แหล่งหญ้าทะเลเสื่อมโทรม มลภาวะต่าง ๆ จากขยะทะเล การสัญจรทางทะเล รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ชายหาด ซึ่งปัจจุบัน บางพื้นที่ที่มีพะยูนยังไม่ได้รับการคุ้มครอง และไม่มีมาตรการที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่องจากสถิติการเกยตื้น พบว่า ในปี ๒๕๖๒ (มกราคม - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒) พบพะยูนเกยตื้นรวม ๑๘ ตัว โดยพบเป็นซากเกยตื้น ๑๖ ตัว และพบการเกยตื้นแบบมีชีวิต ๒ ตัว คือ “มาเรียม” พบเกยตื้นวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ และ “ยามील” พบเกยตื้นวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ทรงรับพะยูนทั้ง ๒ ตัว ไว้ในโครงการ “อนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทยในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์” ทั้งนี้ จึงเป็นที่มาของการจัดทำ ร่าง แผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ภายใต้แผนแม่บทหมาเรียบไประเจค โดยมีเป้าหมายเพิ่มจำนวนพะยูนจาก ๒๕๐ ตัว เป็น ๒๘๐ ตัว ภายในระยะเวลา ๓ ปี ประกอบด้วย ๔ แนวทางการดำเนินงาน คือ ๑) การอนุรักษ์และลดภัยคุกคามพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัย ๒) การดำเนินการศึกษาวิจัยพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัย ๓) การช่วยชีวิตและดูแลรักษาพะยูนเกยตื้น และ ๔) การส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วม โดยมิโครงการต่าง ๆ รองรับในการดำเนินงาน และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๓ หน่วยงาน

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ข้อสังเกตของที่ประชุม

ผศ. ธรณ์ อารังนาวาสวัสดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอความเห็นว่ายากให้เพิ่มโครงการเกี่ยวกับการช่วยเหลือชาวประมงพื้นบ้าน เพื่อช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการอนุรักษ์พะยูน และให้เพิ่มเติมหน่วยงานภาคเอกชนและมูลนิธิต่าง ๆ ในแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ

นายบรรจง นฤพรเมธี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า ตนเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากจังหวัดตรัง เห็นด้วยกับแนวทางในแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายากมีอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต แต่พื้นที่จังหวัดตรัง เป็นบริเวณที่มีพะยูนและสัตว์ทะเลหายากหลายชนิด ยังไม่มีศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากในการช่วยเหลือได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ซึ่งหากเกิดเหตุการณ์ต้องให้เจ้าหน้าที่จากศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากจากจังหวัดภูเก็ตเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งค่อนข้างไกล หากในพื้นที่มีศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายากในพื้นที่ก็จะสามารถช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การให้ความรู้กับชุมชนในเรื่องการอนุรักษ์สัตว์ทะเลหายาก การอนุรักษ์หญ้าทะเล การช่วยเหลือชีวิตสัตว์ทะเลหายาก การสร้างความเข้าใจกับชุมชนที่ทำอาชีพประมงเกี่ยวกับเครื่องมือที่เป็นภัยคุกคามต่อพะยูน รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรู้สึกห่วงแหนในทรัพยากร

พลเรือเอก ช่อฉัตร กระเทศ ผู้แทนกองทัพเรือ เสนอความคิดเห็นว่า น่าจะมีการสร้างศูนย์ขยายพันธุ์และเพาะพันธุ์สัตว์ทะเลหายาก เพราะหากมีแค่ศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายาก จะเป็นเพียง

สามารถคือ อนุรักษ์สถานะเท่านั้น ไม่ได้มีการขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น

(นายไชยภูมิ สิทธิวัง)

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

นายกุลวัชร ...

นายกุลวัชร สฤตรัตน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอความคิดเห็นว่า ตนเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากจังหวัดนครศรีธรรมราช เห็นด้วยกับแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ซึ่งในการที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ทะเลหายากให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืน คือ ๑) การจัดตั้งศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายาก ซึ่งในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ศูนย์ดังกล่าวอยู่ที่จังหวัดสงขลา แต่พื้นที่ที่มีทรัพยากรสมบูรณ์และหลากหลายคือจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะพื้นที่ห้วยแหลม อำเภอนบพิตำ จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเมื่อเกิดโลมาหรือพะยูนเกยตื้น ต้องเดินทางจากจังหวัดสงขลาไปอำเภอนบพิตำใช้เวลา ๔ - ๕ ชั่วโมง ปรากฏว่าสัตว์เหล่านี้ไม่รอดชีวิต ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดนครศรีธรรมราช มีมติเห็นชอบให้ใช้อาคารของการท่องเที่ยวซึ่งได้ส่งมอบให้ท้องถิ่น จัดตั้งเป็นศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายาก จึงอยากให้ที่ประชุมช่วยผลักดันเรื่องนี้ให้ประสบความสำเร็จ ๒) การเพิ่มพื้นที่แหล่งอาศัยและพื้นที่หาอาหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ชายฝั่ง ๖ อำเภอ ความยาว ๒๔๔ กิโลเมตร แต่เหลือพื้นที่แหล่งหญ้าทะเลแห่งเดียวที่อำเภอนบพิตำ ปัจจุบันชุมชนจึงได้ร่วมกันขยายพื้นที่แหล่งหญ้าทะเลเพิ่มขึ้น ๓) ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช มีปัญหาเกี่ยวกับชาวประมงเข้าไปทำประมงในพื้นที่ในแหล่งหญ้าทะเล เพราะมีสัตว์น้ำชุกชุม ซึ่งชุมชนไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการนำไปสู่การแก้ปัญหา คือ การประกาศพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงควรมานำมาตรการเหล่านี้มาใช้ในการดำเนินการ

นายวิจารณ์ สิมายา ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความคิดเห็นว่า อยากฝากประเด็นในเรื่องของขยะทะเล ซึ่งปัญหาที่พบมากในขณะนี้ คือ เศษแห เศษอวน ที่ไปติดพะยูนและทำให้เสียชีวิต ซึ่งขยะประเภทไนลอน จะย่อยสลายนานกว่าพลาสติก จึงเป็นเรื่องที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ต้องไปดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกับกรมประมง

นายธนู แนนเบียร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอความคิดเห็นว่า การจัดทำแผนชุมชน การจัดทำแผนการจัดการเชิงพื้นที่ หรือการจัดทำข้อตกลงของชุมชนหรือท้องถิ่น ในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แหล่งหญ้าทะเลนั้น ๆ แผนเหล่านี้จะเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนมากกว่าที่จะเป็นแผนจาก top down ลงไปในพื้นที่ ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อม ปัญหาการทำประมง เป็นต้น

มติที่ประชุม

เห็นชอบ (ร่าง) แผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ภายใต้แผนแม่บทฯ เรียบร้อย และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

เรื่องที่ ๕๕ การเสนอเงินป่าชายเลนแห่งชาติ

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขานุการ รายงานสรุปต่อที่ประชุมว่า จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรฯ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ที่ทรงแสดงถึงความห่วงใยต่อป่าชายเลน ส่งผลให้รัฐบาล หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้ร่วมกันปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อเป็นการร่วมพลังประชาชนชาวไทยทุกภาคส่วนให้ร่วมกันอนุรักษ์ป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเห็นควรกำหนดให้มีวันป่าชายเลนแห่งชาติขึ้น ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ของทุกปี เนื่องจากเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรฯ ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับป่าชายเลนเป็นครั้งแรก

สามารถ กิ่งอง

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

(นายไชยภูมิ สิทธิวัจ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

มติที่ประชุม ...

มติที่ประชุม

เห็นชอบให้วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันป่าชายเลนแห่งชาติ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่อง อื่น ๆ

ผลการดำเนินงานกิจกรรมวันเก็บขยะชายหาดสากลประจำปี ๒๕๖๒

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรรมการและเลขาธิการ ขออนุญาตให้ นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายงานสรุปต่อที่ประชุม

นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายงานว่า วันเก็บขยะชายหาดสากล (International Coastal Cleanup Day : ICC) ตรงกับวันเสาร์ที่ ๓ ของเดือนกันยายนของทุกปี ซึ่งในปีนี้ตรงกับวันเสาร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๒ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๑ - ๑๐ ได้จัดกิจกรรมการเก็บขยะชายหาดในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีแผนการดำเนินงานกิจกรรม ช่วงระหว่างวันที่ ๑๓ - ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ จำนวน ๒๔ จังหวัดชายฝั่งทะเล โดยดำเนินการแล้ว ๒๑ จังหวัด และมีแผนดำเนินการอีก ๓ จังหวัด ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ โดยพบปริมาณขยะทะเล ๑๐,๗๒๔ กิโลกรัม จำนวนขยะทะเล ๒๓๐,๒๐๔ ชิ้น อาสาสมัครเข้าร่วม ๔,๒๙๑ คน พบขยะทะเล ๕ อันดับแรก ที่พบมากที่สุด ได้แก่ ๑) ถุงพลาสติก (๒๒%) ๒) ขวดพลาสติก (๑๖%) ๓) โฟมบรรจุอาหาร (๙%) ๔) ขวดแก้ว (๕%) และ ๕) หลอดดูด (๕%)

จึงเรียนเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

รับทราบ

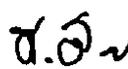
เลิกประชุม เวลา ๑๒.๐๐ น.

ตำแหน่ง

(นายไชยภูมิ สิทธิวัจ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ ผู้ตรวจรายงานการประชุม
(นายรัชชาติ สุขสำราญ)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
ฝ่ายเลขาธิการ

ลงชื่อ ผู้ตรวจรายงานการประชุม
(นายโสภณ ทองดี)

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กรรมการและเลขาธิการ

เอกสารประกอบ วันป่าชายเลนแห่งชาติ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กองอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน
เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ชั้นที่ ๕-๘ อาคารรัฐประศาสนภักดี
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐
โทร ๐๒-๑๔๑-๑๓๑๖ แฟกซ์ ๐๒-๑๔๓-๘๒๕๗

วันป่าชายเลนแห่งชาติ

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ของทุกปี

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าทรัพยากรป่าชายเลนมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อประเทศไทยและสังคมโลกทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อาทิเช่นด้านการประมง ป่าชายเลนเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ขยายพันธุ์และอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนนานาชนิด ป่าชายเลนเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน ลดภาวะโลกร้อน เป็นแหล่งกำบังคลื่นลม ป้องกันบรรเทาความรุนแรงคลื่นลม ลดการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นแหล่งกรองตะกอนกักเก็บของเสีย ก่อนไหลลงสู่ทะเล เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ ป่าชายเลนจึงเปรียบเสมือนเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ที่หล่อเลี้ยงประชากรชาวไทยมาโดยตลอด

ในอดีตทรัพยากรป่าชายเลนของไทยมีความอุดมสมบูรณ์ จากการสำรวจและแปลภาพถ่ายดาวเทียมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ พบว่าประเทศไทยมีป่าชายเลนอยู่ถึง ๒,๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ในระยะต่อมาป่าชายเลนของประเทศได้ถูกทำลายเปลี่ยนแปลงพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อื่นๆ เช่น แหล่งชุมชนเมืองชายฝั่ง การทำนาเกลือ การทำนาเกลือ จากการศึกษาวิจัยในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ พบว่าป่าชายเลนได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปจำนวน ๑,๑๑๐,๐๐๐ ไร่ คงเหลืออยู่ ๑,๐๙๐,๐๐๐ ไร่ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระผู้ทรงมีสายพระเนตรอันยาวไกล พระองค์ท่านทรงเล็งเห็นความสำคัญของป่าชายเลน โดยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับป่าชายเลนไว้เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ความว่า “...ป่าชายเลนมีประโยชน์ต่อระบบนิเวศของพื้นที่ชายฝั่งทะเลและอ่าวไทย แต่ปัจจุบันป่าชายเลนของไทยเรากำลังถูกบุกรุกและถูกทำลายลงไปโดยผู้แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน โดยเฉพาะต้นโกงกางเป็นไม้ป่าชายเลนที่แปลกขยายพันธุ์ค่อนข้างยาก เพราะต้องอาศัยระบบน้ำขึ้นลงในการเติบโตด้วย จึงขอให้ส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง คือ กรมป่าไม้ กรมประมง กรมชลประทาน และกรมอุทกศาสตร์ ร่วมกันหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการทดลองขยายพันธุ์โกงกางและปลูกสร้างป่าชายเลนกันต่อไป...”

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ทรงมีพระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๒ เกี่ยวกับป่าชายเลนความว่า “...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระทัยเมตตาว่า ป่าชายเลนให้ช่วยกันระวังรักษา...ป่าชายเลนก็เหมือนสถานอนุบาลของสัตว์น้ำเล็กๆ ...ป่าชายเลนก็ทำให้เขาเลี้ยงตัวเองได้และรอดชีวิตเป็นปลาใหญ่ขึ้นมา และยังมีกุ้งตัวใหญ่ ปูตัวใหญ่ เจริญเติบโต

แล้วก็เป็อาหารของมนุษย์ต่อไป...” ทั้งสองพระองค์ท่านทรงมีพระราชดำรัสที่เกี่ยวข้องกับป้าชายเลนในอีกหลายครั้งหลายโอกาส

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ ดังประกาศระหว่างพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ ในการพระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ว่า “...ข้าพเจ้าผู้เป็นสยามบรมราชกุมาร จะรักษาเกียรติและอริยศักดิ์ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานไว้ด้วยชีวิต จะภักดีต่อชาติบ้านเมือง จะซื่อสัตย์ต่อประชาชน จะปฏิบัติภาระหน้าที่ทุกอย่าง โดยเต็มกำลังสติปัญญา ความสามารถ และโดยความเสียสละ เพื่อความเสียสละ เพื่อความเจริญสูงสุดและความมั่นคงไพบูรณ์ของประเทศไทย จนตราบเท่าชีวิตร่างกายจะหาไม่...”

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มีพระราชปรารภว่า “พระมหากษัตริย์คุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรามีมากหลาย ด้วยพระบารมีและพระเมตตา ได้ทรงพระราชทานแนวความคิดพระราชดำริ และข้อปฏิบัติในการพัฒนาความเจริญและความสุขให้แก่ประเทศชาติ และประชาชนมาหลายด้านหลายสิ่ง หากจะได้ศึกษาและน้อมนำพระราชดำริต่างๆ นี้ มาปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสม และพอเพียงต่อสถานการณ์ และก็เชื่อแน่ว่าจะแก้ปัญหา และทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ประเทศชาติและตนเอง ซึ่งจะนำพามา สู่อุณหภูมิและความเจริญกับทุกๆ คน ตามพระราชปณิธานของล้นเกล้า ล้นกระหม่อมตลอดไป”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนิน ปลุกป่าชายเลน เพื่อเป็นแบบอย่าง ให้พื้นที่นันทรมชาติระบบนิเวศน์ป่าชายเลน และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๗ ณ ค่ายพระรามหก อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และทรงมีพระราชดำรัส ให้ดำเนินการศึกษาหาวิธีที่จะดูแลรักษา ให้ต้นไม้ที่ป่าชายเลนที่ปลูกไว้นี้ให้อยู่รอด และเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๒ ขณะที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงวิ่งออกกำลังกายในค่ายพระรามหก ได้ทรงมีพระราชดำรัส “...ให้หาวิธีการฟื้นฟูป่าชายเลน และฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมให้เป็นพื้นที่สีเขียว และมีความสวยงามตามธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นพื้นที่นันทนาการ และพื้นที่สำหรับศึกษาระบบนิเวศที่ได้รับการปรับตัวหลังจากมีการปรับปรุงพื้นที่แล้ว...” และทรงให้มีการจัดตั้งอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธรขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๖ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนที่สำคัญในเวลาต่อมาจนกระทั่งปัจจุบันทรงมีพระราชดำรัสในพิธีวางศิลาฤกษ์ สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.๙ บ้านเสม็ดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ “...เวลาฟื้นฟูป่าชายเลนน่าจะศึกษาก่อนว่าของเดิมมีอะไรบ้าง และนอกจากใช้พืชอย่างเดียวก็ควร

จะฟื้นฟูโดยใช้พืชหลายๆ อย่าง เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรม...” และพระองค์ท่านทรงปลูกป่าชายเลนในอีกหลายครั้งหลายโอกาส

จากพระราชดำรัสและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงให้ความสำคัญต่อป่าชายเลน ส่งผลให้รัฐบาล หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้ร่วมกันปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง ผลเป็นที่ประจักษ์ชัด จากการสำรวจเปรียบเทียบการแปลภาพถ่ายดาวเทียม เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๔ พบว่าประเทศไทยมีป่าชายเลน ๑,๐๙๐,๐๐๐ ไร่ และจากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม ล่าสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีป่าชายเลนคงอยู่ ๑,๕๓๔,๕๘๔ ไร่ โดยมีป่าชายเลนเพิ่มขึ้น ๔๔๔,๕๘๔ ไร่ รวมทั้งจากการประเมินข้อมูลพื้นที่การบุกรุกป่าชายเลนน้อยลง มีการปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนในพื้นที่ที่ถูกบุกรุกเก่าให้กลับสู่สภาพเดิมมาโดยตลอด

เพื่อเป็นการน้อมรำลึกและสืบสานพระราชปณิธานของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย เพื่อรวมพลังประชาชนชาวไทยจากทุกภาคส่วนในการร่วมกันอนุรักษ์ป่าชายเลนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่ง จึงควรกำหนดให้มีวันป่าชายเลนแห่งชาติ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยกับการอนุรักษ์ป่าชายเลน
๒. เพื่อให้หน่วยงาน/องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้ทราบถึงความสำคัญและคุณค่าของป่าชายเลน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนให้มีความสมบูรณ์ตลอดไป
๓. เพื่อกำหนดวันป่าชายเลนแห่งชาติในเชิงสัญลักษณ์ เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์การจัดกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลนอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการดำเนินงาน

จัดกิจกรรมนิทรรศการเพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยกับการอนุรักษ์ป่าชายเลน รณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจและเชิญชวนประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าร่วมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ป่าชายเลนในวันป่าชายเลนแห่งชาติในทุกๆ ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนทุกหมู่เหล่ามีความซาบซึ้ง และรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย ในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน

๒. ประชาชนทุกหมู่เหล่า หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ได้มีความรู้ความเข้าใจ ถึงความสำคัญ และคุณค่าของป่าชายเลน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนตลอดไป

ข้อเสนอเพื่อพิจารณากำหนดให้มีวันป่าชายเลนแห่งชาติ

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับป่าชายเลนเป็นครั้งแรก แก่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง เกษตร และสหกรณ์ (นายโมฆิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์) ในพระราชพิธีแรกนาขวัญหว่านข้าว บริเวณสวนจิตรลดา ความว่า"...ป่าชายเลนมีประโยชน์ต่อระบบนิเวศของพื้นที่ชายทะเลและอ่าวไทย แต่ปัจจุบัน ป่าชายเลนของ ประเทศไทย กำลังถูกบุกรุกและถูกทำลายไป โดยผู้แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน จึงควรหาทางป้องกัน อนุรักษ์และขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะต้นโกงกาง เป็นไม้ชายเลนที่แปลก และขยายพันธุ์ค่อนข้างยาก เพราะต้องอาศัยระบบน้ำขึ้นน้ำลงในการเติบโตด้วย จึงขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คือกรมป่าไม้ กรมประมง กรมชลประทาน และกรมอุทกศาสตร์ ร่วมกันหาพื้นที่ที่เหมาะสม ในการทดลองขยายพันธุ์ โกงกาง และปลูกสร้างป่าชายเลนกันต่อไป..."

มติในที่ประชุม

ในคราวการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งแห่งชาติ ซึ่งมีพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่องที่ ๕.๕ การเสนอวันป่าชายเลนแห่งชาติ มติในที่ประชุม เห็นชอบให้ วันที่ ๑๐ พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันป่าชายเลนแห่งชาติ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไป

ความสำคัญและคุณค่าของป่าชายเลน

ป่าชายเลน (mangrove forest) เป็นระบบนิเวศที่อยู่ในแนวเขตเชื่อมต่อ ระหว่างผืนแผ่นดินกับพื้นน้ำทะเลในเขตร้อน และกึ่งร้อนของโลกประกอบด้วยสังคมพืชและสัตว์หลากชนิด ดำรงชีวิตร่วมกันภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นดินเลนและมีน้ำทะเลท่วมถึงสม่ำเสมอ ดังนั้นป่าชายเลนจะพบได้ในบริเวณที่เป็นชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำ อ่าว ทะเลสาบลำคลองที่มีน้ำทะเลหรือน้ำกร่อยท่วมถึง และรอบเกาะแก่งต่างๆ ในพื้นที่ชายฝั่งทะเล บางครั้งเรียกป่าชายเลนว่า “ป่าโกงกาง” เพราะส่วนใหญ่ประกอบด้วยพันธุ์ไม้สกุลโกงกางเป็นไม้สำคัญจากการสำรวจในประเทศไทย พบพันธุ์ไม้ป่าชายเลนทั้งหมด ๗๘ ชนิด แบ่งเป็นไม้ป่าชายเลนที่แท้จริง ๓๓ ชนิด ซึ่งอยู่เฉพาะบริเวณที่เป็นน้ำเค็มหรือน้ำกร่อย เช่น พันธุ์ไม้ในวงศ์แสมโกงกาง ลำพู เหงือกปลาหมอ ส่วนอีก ๔๕ ชนิด เป็นพันธุ์ไม้ที่ปรับตัวเข้ากับสภาพความเค็มขึ้นอยู่ได้ในที่ซึ่งมีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นครั้งคราว หรือดินที่ความเค็มน้อย เช่น ดินเปิดทะเล ปรัง ปอทะเล เตยทะเล หูกวาง หยีน้า หลุมพอทะเล และจิกทะเล สัตว์ที่พบในป่าชายเลน ได้แก่ กุ้งประมาณ ๑๕ ชนิด เช่น กุ้งกุลาดำ กุ้งแชบ๊วย กุ้งก้ามกราม ปลา ประมาณ ๗๒ ชนิด เช่น ปลากะพงขาว ปลากะบอก ปลานวลจันทร์ทะเล และปลาตีน ปูประมาณ ๓๐ ชนิด เช่น พวกปูแสม ปูก้ามดาบ ปูทะเล ปูม้า หอยฝาเดียว ประมาณ ๒๒ ชนิด หอยสองฝา ประมาณ ๔ ชนิด เช่น หอยนางรม หอยแครง นก ประมาณ ๘๘ ชนิด เช่น นกยาง นกหัวโต เที่ยวแดง สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ประมาณ ๓๕ ชนิด เช่น ลิงแสม นาก แมวป่า ค้างคาว นอกจากนี้ในป่าชายเลนยังมีสัตว์เลื้อยคลาน และแมลงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ป่าชายเลน เป็นระบบนิเวศที่มีความเฉพาะตัว และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของระบบนิเวศชายฝั่งทะเล นับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามหาศาลทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

ด้านสิ่งแวดล้อม ป่าชายเลนเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำในวัยอ่อน เป็นที่อยู่อาศัยหลบภัย สืบพันธุ์ และเป็นแหล่งเจริญเติบโตของสัตว์น้ำนานาชนิด ช่วยลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และเพิ่มก๊าซออกซิเจนในบรรยากาศ เป็นเกาะกำบัง และลดความรุนแรงของคลื่นลม ลดการกัดเซาะพังทลายของชายฝั่งทะเล ดูดซับสิ่งปนเปื้อน และกรองของเสียจากบ้านเรือน และโรงงานอุตสาหกรรมให้ลดลงก่อนไหลลงสู่ทะเล มีส่วนช่วยการตกตะกอนแนวชายฝั่งก่อให้เกิดการงอกของชายฝั่ง เป็นแหล่งธาตุอาหารที่สำคัญของพืชและสัตว์ รักษาความสมดุลของระบบนิเวศชายฝั่ง และใกล้เคียง

ด้านเศรษฐกิจ ป่าชายเลนเป็นแหล่งเพาะสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น กุ้งกุลาดำ หอยนางรม ปูทะเล ต้นไม้จากป่าชายเลนสามารถนำมาทำถ่าน โดยเฉพาะไม้โกงกางจะให้ถ่านที่มีคุณภาพสูง ไม้จากป่าชายเลนหลายชนิดสามารถนำไปทำเสาเข็ม ไม้ค้ำยัน สิ่งก่อสร้าง และเฟอร์นิเจอร์ ไม้บางชนิดสามารถนำไปสกัดได้สารเคมีที่เป็นประโยชน์ เช่น แทนนิน แอลกอฮอล์ กรดน้ำส้ม และน้ำมันดิน นอกจากนี้แล้วไม้ป่าชายเลนหลายชนิดยังสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้มากมาย

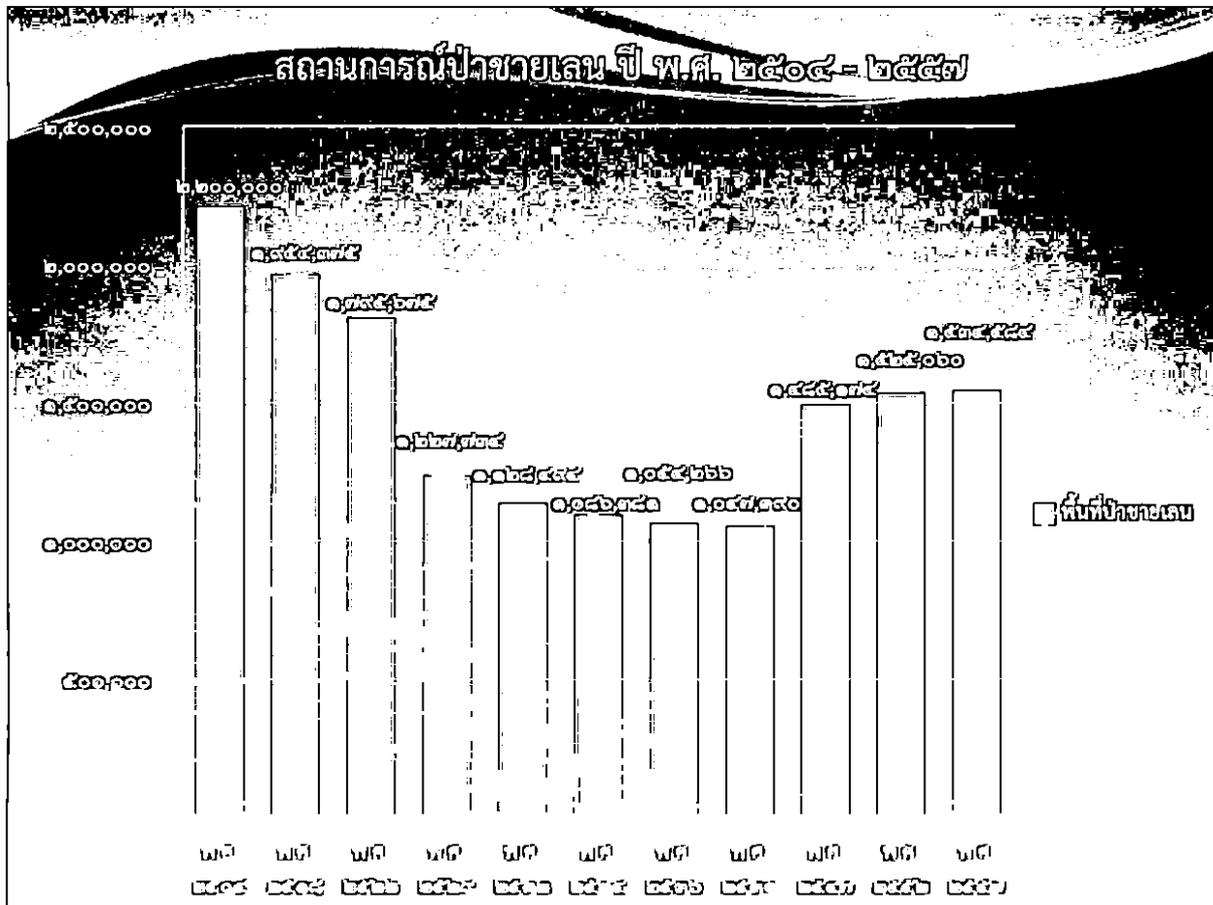

ด้านสังคม ชุมชนชายฝั่งมีวิถีชีวิต และภูมิปัญญาดั้งเดิมที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน เช่น การทำประมงพื้นบ้าน เป็นแหล่งพืชอาหาร และพืชสมุนไพรท้องถิ่น เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้นป่าชายเลนจึงถือว่ามีคุณค่าอย่างยิ่งต่อประเทศชาติของเรา

สถานการณ์ป่าชายเลน

จากการสำรวจพื้นที่ป่าชายเลนของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ พบว่ามีพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๒,๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ในระยะ ๒๕ ปีต่อมาพื้นที่ป่าชายเลนได้ลดลงอย่างรวดเร็ว จากการสำรวจเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๙ ปรากฏว่ามีพื้นที่ป่าชายเลนประมาณ ๑,๒๒๗,๗๓๔ ไร่ หรือลดลงเกือบครึ่งหนึ่ง ต่อมาป่าชายเลนยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มอัตราการบุกรุกเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ พื้นที่ป่าชายเลนคงเหลือเพียง ๑,๐๕๔,๒๖๖ ไร่ ซึ่งคิดเป็นพื้นที่ที่ถูกทำลาย ๑,๒๔๕,๗๓๔ ไร่ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ในช่วงหลังจากปี พ.ศ. ๒๕๓๙ สถานการณ์ป่าชายเลนเริ่มดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๒ ปรากฏว่ามีพื้นที่ป่าชายเลนประมาณ ๑,๕๒๕,๐๖๐ ไร่ หรือเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ถึง ๔๗๐,๗๙๔ ไร่ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้นเนื่องจากได้มีนโยบายการฟื้นฟูป่าชายเลน เช่น การปลูกป่าทดแทนและการลดการบุกรุกทำลายป่า จากสำรวจครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่ามีพื้นที่ป่าชายเลนประมาณ ๑,๕๓๔,๕๘๔ ไร่

สถาบันพระมหากษัตริย์กับการอนุรักษ์ป่าชายเลน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้ทรงมีพระราชดำรัสและทรงสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าชายเลนตลอดมา พระราชดำรัส และพระราชกรณียกิจที่รวบรวมมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงพระราชปณิธานในการให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าช่วยกันทะนุบำรุง ดูแลรักษาป่าชายเลน เพื่อประโยชน์สุขของปวงชนชาวไทย

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔ “...ป่าชายเลนมีประโยชน์ต่อระบบนิเวศของพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย แต่ปัจจุบันป่าชายเลนของประเทศไทยเรากำลังถูกบุกรุก และถูกทำลายลงไปโดยผู้แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว โดยเฉพาะต้นโกงกาง เป็นไม้ป่าชายเลนที่แปลกและขยายพันธุ์ค่อนข้างยาก เพราะต้องอาศัยระบบน้ำขึ้น น้ำลงในการเติบโตด้วย จึงขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คือกรมป่าไม้ กรมประมง กรมชลประทาน และกรมอุทกศาสตร์ ร่วมกันหาพื้นที่เหมาะสมในการทดลองขยายพันธุ์โกงกาง และปลูกสร้างป่าชายเลนกันต่อไป...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๓๙ “...ให้ดูแลรักษาสภาพของป่าชายเลนเอาไว้ให้ดีที่สุด เพราะป่าชายเลนมีประโยชน์ต่อมนุษย์เป็นอเนกประการ เช่น ช่วยกรองน้ำเสียที่ไหลลงสู่ทะเล เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ เป็นแนวบังลมพายุจากทะเลที่จะพัดเข้าสู่ฝั่ง และราษฎรได้ใช้ไม้โกงกางที่ขึ้นอยู่ในบริเวณป่าชายเลนไปทำฟืนและเผาถ่านได้อีกด้วย...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ “...พื้นที่ป่าชายเลนที่ปลูกมาแล้ว ถ้าแน่นเกินไป แสงแดดส่องลงไปไม่ถึง ไม่มีออกซิเจน สัตว์น้ำไม่สามารถอยู่ได้ จำเป็นต้องตัดบาง และไม้ที่ตัดบางออก ให้นำไปเผาถ่าน หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น...”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ “...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสอนข้าพเจ้าว่า ป่าชายเลนให้ช่วยกันระวังรักษา...ป่าชายเลนนี้ก็เหมือนสถานอนุบาลของสัตว์น้ำเล็กๆ...ป่าชายเลนก็ทำให้เขาเลี้ยงตัวได้ และรอดชีวิตเป็นปลาใหญ่ขึ้นมา เป็นกุ้งใหญ่ ปูใหญ่ เจริญเติบโต แล้วก็ไปเป็นอาหารของมนุษย์ต่อไป...”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ “...ข้าพเจ้าเองก็พึ่งทราบ ไม่เคยทราบเลยว่าความสำคัญของป่าไม้ชายเลน ซึ่งโดนทำลายมาก มากมายในประเทศไทย ไม่เหมือนประเทศมาเลเซีย ประเทศเวียดนาม เขายังรักษา

ป่าไม้ขายเลนไว้ได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านอธิบายนให้ข้าพเจ้าฟังว่า ป่าไม้ขายเลนนี้คือ ที่ที่เพาะพันธุ์ปลา ปลาจะมาวางไข่ แล้วปลาตัวเล็ก ตัวน้อย จะอาศัยป่าขายเลนเป็นที่อาศัยจนกว่า จะเติบโตแข็งแรงออกไป เรียนที่ละเล็กละน้อย ระหว่างอยู่ใกล้พระองค์ แล้วก็พยายามไปอธิบายนให้ ชาวบ้านฟัง อย่างที่กระบี ข้าพเจ้าไปขอกับชาวกระบีว่า ป่าไม้ขายเลนนี้อย่าทำลายเลย ขอให้ข้าพเจ้าเถาะ ขอให้ป่าไม้ขายเลนอย่างเดิม เพื่อความยั่งยืนของประเทศไทย...”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ “...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสอนข้าพเจ้าว่า ป่าไม้ขายเลนนี้สำคัญมากที่สุด เพราะว่าเป็นที่ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพราะพวกเราเองก็รับประทานปลา แล้วก็ทานปู ทานกุ้งกันเยอะแยะ เพราะฉะนั้นป่าขายเลนนี้สำคัญ ในการที่จะรักษาเอาไว้ เพื่อรักษาพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง ปู ปลา ให้มีมาก เหมือนแต่เก่าก่อน ขณะนี้ป่าขายเลนถูกทำลายมากมายกายกอง เราน่าจะสอนลูกหลานเราให้รู้ถึงคุณค่า ป่าขายเลนที่มีประโยชน์ต่อคนไทยทุกคนในแผ่นดินนี้ ข้าพเจ้าคิดเอาเองว่า เอ๊ะพวกเรานี้รู้สึกยังรักแผ่นดินนี้ น้อยไป ไม่สมกับที่เราได้ประโยชน์มากมายจากแผ่นดินนี้ ไม่รู้จักถนอม ไม่รู้จักดูให้เป็นแผ่นดินที่เป็น แผ่นดินทอง ตลอดมิตรพยากรณ์ที่มีอาหารสำหรับเลี้ยงคนไทยตลอด โดยไม่กลายเป็นบ้านเมือง ที่อดอยาก แห้งตาย...”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ “...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสอนข้าพเจ้าเสมอว่า ป่าขายเลนให้ช่วยกัน ระวังรักษา เพราะว่าป่าขายเลนนี้ เหมือนสถานอนุบาลของสัตว์น้ำเล็กๆ ตอนที่เขายังเล็กๆ เขาไม่สามารถ เลี้ยงตัวเองได้ การที่มีป่าขายเลน ก็ทำให้เขาเลี้ยงตัวเองได้ และรอดชีวิตเป็นปลาใหญ่ขึ้นมา เป็นกุ้งใหญ่ ปูใหญ่ เจริญเติบโต แล้วก็ไปเป็นอาหารของมนุษย์ต่อไป แต่ถ้าไม่มีป่าขายเลนแล้ว พันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง พันธุ์ปู ก็ค่อยๆ สูญไป ก็เท่ากับเป็นการทำลายสถานอนุบาล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสอนข้าพเจ้าไว้ก็เลย ตั้งหน้าตั้งตาสนับสนุนป่าขายเลน...”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ “...พระเจ้าอยู่หัวก็ทรงอ่อนพระทัยรับสั่งให้ข้าพเจ้าบอกเดี๋ยวนี้ ฉันก็ พยายามที่สุดไม่ให้ใครมาทำลายป่าขายเลน ข้าพเจ้าก็ไม่เข้าใจว่าทำไมถึงทรงหวงป่าขายเลนมาก รับสั่งว่า รู้ไหม สิริ ป่าขายเลนคืออนุบาล เท่ากับว่าปู ปลา กุ้ง อะไรต่างๆ ที่เขาใช้เป็นที่ๆ เขาเกิดมาเล็กๆ ยังสู้กับ โลกนี้ไม่ไหว เขาใช้เป็นที่พักพิงและก็โตวันโตคืนขึ้นมา เพื่อมาให้เราจับกินเดี๋ยวนี้ ป่าขายเลนโดนคนที่ไม่มี ความคิดจับจองทำลายทุกอย่างจับจองทำลายทุกอย่าง อันนี้เป็นมานานแล้ว เป็นมานาน ตลอดเวลาทรงเห็น ทรงรู้ ทรงพยายามขอซื้อกับชาวบ้านด้วย ซื้อป่าขายเลน และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้เห็น และได้ต่อสู้กับองค์เองเหมือนกันที่ไปต่างๆ...”

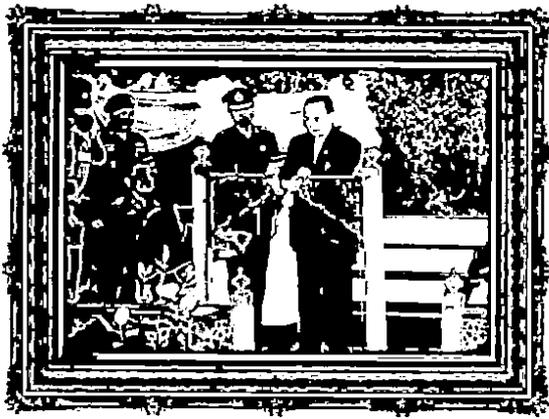
“...เมื่อข้าพเจ้าแต่งงานเห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเอาพระทัยใส่ในทุกข์สุขของราษฎรทุกขณะ ทรงคิดถึงแต่ประโยชน์ของประชาชน ทรงสอนข้าพเจ้าและลูกๆ ทุกอย่าง เช่น สอนถึงประโยชน์ของป่าชายเลน เพราะป่าชายเลนต้องระวังให้ดีเป็นแหล่งวางไข่ของสัตว์น้ำ พวกกุ้ง หอย ปู ปลา ที่ยังเป็นตัวเล็กตัวน้อย ได้อาศัยอยู่ที่ป่าชายเลนนี้ จนกว่าจะเติบโต แข็งแรง ฉะนั้นคุณค่าของป่าชายเลนมีมาก ต้องช่วยกันรักษาให้ดี ก็ขอให้ทางรัฐบาลช่วยด้วย ขอให้ทุกท่านช่วยด้วย ต่อมาข้าพเจ้าก็นำมาถ่ายทอดสู่ประชาชน ให้ช่วยกันรักษาป่า รักษาแหล่งน้ำ รักษาความสะอาด รักษาสิ่งแวดล้อม ได้ผลมั่ง ไม่ได้ผลมั่ง ตลอดเวลานี้ตั้งแต่สาว ๆ จน ๗๕ นี้...”

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ ดังประกาศระหว่างพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ ในการพระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ว่า “...ข้าพเจ้าผู้เป็นสยามบรมราชกุมาร จะรักษาเกียรติและอริยศักดิ์ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานไว้ด้วยชีวิต จะภักดีต่อชาติ บ้านเมือง จะซื่อสัตย์ต่อประชาชน จะปฏิบัติภาระหน้าที่ทุกอย่าง โดยเต็มกำลังสติปัญญา ความสามารถ และโดยความเสียสละ เพื่อความเสียสละ เพื่อความเจริญสงบสุข และความมั่นคงไพบูลย์ของประเทศไทย จนตราบเท่าชีวิตร่างกายจะหาไม่...”

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มีพระราชปรารภว่า “พระมหากษัตริย์คุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรามีมากหลายด้วยพระบารมีและพระเมตตา ได้ทรงพระราชทานแนวความคิดพระราชดำริ และข้อปฏิบัติในการพัฒนาความเจริญและความสุขให้แก่ประเทศชาติ และประชาชน มาหลายด้านหลายสิ่ง หากจะได้ศึกษาและน้อมนำพระราชดำริต่างๆ นี้ มาปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสม และพอเพียงต่อสถานการณ์ และก็เชื่อแน่ว่าจะแก้ปัญหา และทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ประเทศชาติและตนเอง ซึ่งจะนำพามาสู่ความสุขและความเจริญกับทุกๆ คน ตามพระราชปณิธานของล้นเกล้า ล้นกระหม่อมตลอดไป” และพระองค์ท่านได้เสด็จร่วมกับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ เพื่อเยี่ยมราษฎรในหมู่บ้านป่าชายเลน อาทิเช่น เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๔ ได้ทรงเสด็จเยี่ยมราษฎรในท้องที่ ตำบลบางเตย อำเภอเมือง จังหวัดพังงา ซึ่งเป็นชุมชนที่มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชายเลนได้เป็นอย่างดี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินปลูกป่าชายเลน เพื่อเป็นแบบอย่างให้พื้นที่นันทรมชาติระบบนิเวศป่าชายเลน และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๗ ณ ค่ายพระรามหก อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และทรงมีพระราชดำริส ให้ดำเนินการศึกษาหาวิธีที่จะดูแลรักษา ให้ต้นไม้ที่ป่าชายเลนที่ปลูกไว้ไม่ให้อยู่รอด และเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๒ ขณะที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงวิ่งออกกำลังกายพระวรกายในค่ายพระรามหก ได้ทรงมีพระราชดำริส “...ให้หาวิธีการฟื้นฟูป่าชายเลน และ

พื้นพุดินเสื่อมโทรมให้เป็นพื้นที่สีเขียว และมีความสวยงามตามธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นพื้นที่นันทนาการและพื้นที่สำหรับศึกษาระบบนิเวศที่ได้รับการปรับตัวหลังจากมีการปรับปรุงพื้นที่แล้ว...” และทรงให้มีการจัดตั้งอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธรขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนที่สำคัญในเวลาต่อมาจนกระทั่งปัจจุบันทรงมีพระราชดำรัสในพิธีวางศิลาฤกษ์ สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.๙ บ้านเสม็ดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ “...เวลาพื้นฟูป่าชายเลนน่าจะศึกษาก่อนว่าของเดิมมีอะไรบ้าง และนอกจากใช้พีซีอย่างเดียวก็ควรจะมีพื้นที่ฟูโดยใช้พืชหลายๆ อย่าง เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรม...” และพระองค์ท่านทรงปลูกป่าชายเลนในอีกหลายครั้งหลายโอกาส

ทรงปลูกป่าชายเลน เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
ณ ศูนย์การศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินธร จ. ปราณบุรี จ. ประจวบคีรีขันธ์

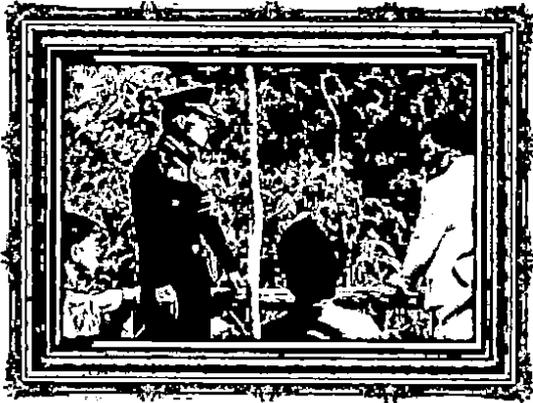
ทรงปล่อยพระเจ้าน้องนางเธอในพื้นป่าชายเลน เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๐
ณ อุทยานปราณบุรี อ.ปราณบุรี จ. ประจวบคีรีขันธ์

“...ป่าชายเลนมีประโยชน์ต่อระบบนิเวศของพื้นที่ชายฝั่งทะเลและอ่าวไทย แต่ปัจจุบันป่าชายเลนของประเทศไทยเรากำลังถูกบุกรุกและทำลายลงไปโดยผู้แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน โดยเฉพาะต้นโกงกาง เป็นไม้ป่าชายเลนที่แปลกและขยายพันธุ์ค่อนข้างยาก เพราะต้องอาศัยระบบน้ำขึ้นน้ำลงในการเติบโตด้วย จึงขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องคือกรมป่าไม้ กรมประมง กรมชลประทาน และกรมอุทกศาสตร์ ร่วมกันหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการทดลองขยายพันธุ์โกงกางและปลูกสร้างป่าชายเลนกันต่อไป...”

— ❀ —
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔

“...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสอนข้าพเจ้าเสมอว่า ป่าชายเลนให้ช่วยกันระวังรักษา...ป่าชายเลนก็เหมือนสถานอนุบาลของสัตว์น้ำเล็กๆ ...ป่าชายเลนก็ทำให้เขาเลี้ยงตัวเองได้และรอดชีวิตเป็นปลาใหญ่ขึ้นมา และยังมีกุ้งตัวใหญ่ ปูตัวใหญ่ เจริญเติบโตแล้วก็ไปเป็นอาหารของมนุษย์ต่อไป...”

— ❀ —
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๒

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และราชินี
ทรงทำป่าปลูกและปลูกไม้ในเมือง กรุงเทพฯ

“...เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด
และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป...”

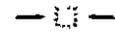

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชกุมาร
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

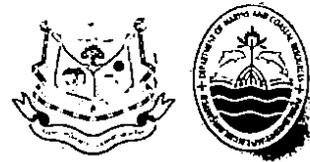

ร.ร.ป่าชายเลน เมืองสิงคโปร์ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖
ค.ศ.๑๖๓๖ ๑ มีนาคม ๑๖๓๗ กรุงเทพฯ

“...เวลาฟื้นฟูป่าชายเลนนั้นจะศึกษาก่อนว่า
ของเดิมมีอะไรบ้าง และนอกจากใช้วิธีขุดอย่างเดียว
ก็ควรที่จะฟื้นฟูโดยการใช้พืชหลายๆ อย่าง
เพื่อให้เกิดความหลากหลาย ทางพันธุกรรม...”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

พลิกฟื้นผืนป่าด้วยพระบารมี

จากพระราชดำริสและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ทรงมีต่อป่าชายเลนส่งผลให้รัฐบาล หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้ร่วมกันปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง ผลเป็นที่ประจักษ์ชัด จากการสำรวจเปรียบเทียบการแปลภาพถ่ายดาวเทียม เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๔ พบว่า ประเทศไทยมีป่าชายเลน ๑,๐๙๐,๐๐๐ไร่ และจากการแปลภาพถ่ายดาวเทียมล่าสุดในปี พ.ศ.๒๕๕๗ มีป่าชายเลนคงอยู่ ๑,๕๓๔,๕๘๔ ไร่ ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น ๔๔๔,๕๘๔ไร่ รวมทั้งจากการประเมินข้อมูลพื้นที่การบุกรุกป่าชายเลนในน้อยลง การปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนในพื้นที่ที่ถูกบุกรุกเก่า เพื่อฟื้นฟูให้กลับคืนความสมบูรณ์มีมาอย่างต่อเนื่องโดยตลอด

ด่วนที่สุด

ที่ วธ ๐๒๐๔.๔/๓

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๔๑๘๑๒ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมขอให้กระทรวงวัฒนธรรมเสนอความเห็นเรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวัฒนธรรมโดยด่วน ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของวันป่าชายเลนแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์กับการอนุรักษ์ป่าชายเลน อีกทั้งป่าชายเลนเป็นแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยทั้งในเชิงสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชุมชนพื้นถิ่น ดังนั้น จึงควรมีวันในเชิงสัญลักษณ์เพื่อรณรงค์สร้างความตระหนักให้ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นถึงคุณค่า ความสำคัญและร่วมอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำความเห็นเสนอประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวัฒนธรรมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๓๐ - ๓๒

โทรสาร ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๒๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๓ ธ.ค. ๒๕๖๓

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๑/ ๒๕๖๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๔๑๘๑๒ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ มาเพื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอให้ สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการให้วันที่ ๑๐ พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันป่าชายเลนแห่งชาติ เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบัน พระมหากษัตริย์ไทยกับการอนุรักษ์ป่าชายเลน โดยกำหนดวันป่าชายเลนแห่งชาติเป็นสัญลักษณ์ เพื่อเป็นการร่วมกัน สืบสานพระราชปณิธานในการปกป้อง ดูแลรักษา ปลูกฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลนให้คงความสมบูรณ์ตลอดไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๒๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๒๔๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๓ ธ.ค. ๒๕๖๒

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๗/๐๐๐๓

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๔๑๘๑๒ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบให้วันที่ ๑๐ พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันป่าชายเลนแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เนื่องจากวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔ เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระราชดำรัสที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าชายเลนของประเทศเป็นครั้งแรก และได้ส่งผลให้เกิดกระแสอนุรักษ์ป่าชายเลนมากขึ้นมาจวบจนปัจจุบัน ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน หน่วยงานราชการ และภาคธุรกิจเอกชน ทราบและเข้าใจ ในเจตนารมณ์ของการจัดให้มีวันป่าชายเลนแห่งชาติอย่างทั่วถึงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โทร. ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๑๕๒๑ โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒
E-mail: korkiet@nesdc.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๓ ม.ค. ๒๕๖๓

ที่ นร ๐๑๐๙/๑๓๙๙

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๕๑ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง วันป่าชายเลนแห่งชาติ และขอให้ คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอเรียนว่า คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เห็นว่าการเสนอดังกล่าว สืบเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับป่าชายเลนเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานในการปกป้อง ดูแลรักษา ปลูกฟื้นฟู ทรัพยากรป่าชายเลนให้คงความอุดมสมบูรณ์ ทำให้มีผลความก้าวหน้าและผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ จึงเห็นควร สนับสนุนการเสนอความคิดเห็นขอให้กำหนด ให้วันที่ ๑๐ พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันป่าชายเลนแห่งชาติ เพื่อรณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนร่วมกันปกป้อง ดูแลรักษา ปลูกฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลน ให้คงความอุดมสมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๗๑๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๗๔๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๓ ส.ค. ๒๕๖๓